

Dosarul nr. 2rac-353/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: I. Barbacaru)

Instanța de Apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M. Anton, V. Cotorobai, I. Țurcan)

Î N C H E I E R E

09 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul comercial, civil și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecător
Judecători

Oleg Sternioală
Galina Stratulat
Svetlana Filincova

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Vinăria DAC”, reprezentată de avocatul Dumitru Josanu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Sebeca Engineering” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Vinăria DAC” cu privire la încasarea datoriei, a penalității, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată și la cererea reconvențională depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Vinăria DAC” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Sebeca Engineering” cu privire la încasarea prejudiciului și executarea obligațiilor contractuale,

împotriva deciziei din 18 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 18 septembrie 2017 SRL „Sebeca Engineering”, reprezentată de avocatul Angela Dolea, a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Vinăria DAC” solicitând admiterea cererii, încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantului a datoriei în sumă de 241511 de lei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii s-a invocat că SRL „Sebeca Engineering” și SRL „Vinăria DAC” au încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. SC-0214/2015 din 15 iunie 2015, având ca obiect comercializarea utilajului frigorific, cu o valoare totală de 55440 de euro. Marfa a fost livrată de SRL „Sebeca Engineering” către SRL „Vinăria DAC” în baza facturilor fiscale, semnate de ambele părți, în sumă totală de 1118518 de lei, constituite din valoarea bunurilor livrate și serviciile de montare a acestora.

Reclamantul a relatat că în conformitate cu prevederile pct. 5.1-5.3. ale contractului SRL „Vinăria DAC” a recepționat utilajul fără anumite obiecții, acesta fiind exploatat conform destinației după instalarea lor, iar prețul urma a fi achitat în 4 rate, dintre care 2 rate cu titlu de avans, în mărime de 25000 de euro. Conform actului de verificare reciprocă a datoriilor între întreprinderile „Sebeca Engineering” și „Vinăria DAC”, semnat la data de 26 mai 2016, pârâtul a achitat la data de 26 iunie 2015 suma de 209929 de lei, la data de 07 august 2015 suma de 100000 de lei și la data de 25 septembrie 2015 suma de 200000 de lei, iar în total suma de 509929 de lei.

Ulterior livrării utilajului frigorific, montării și utilizării lui, pârâtul s-a eschivat de la respectarea prevederilor contractuale. Astfel, în rezultatul mai multor somații, convorbiri telefonice și mesaje electronice, pârâtul a informat despre imposibilitatea achitării datoriei create din cauza stării financiare precare a întreprinderii, de aceea, părțile au convenit încheierea la data de 26 mai 2016 a unui contract de cesiune a creanțelor, conform căruia creanța în suma de 437078 de lei a fost cedată de SRL „Vinăria DAC” către SRL „Sebeca Engineering” în contul datoriilor (plăților) față de stat la categoria de drepturi de import/export.

Prin urmare, reclamantul a indicat că datoria restantă la zi a SRL „Vinăria DAC” către SRL „Sebeca Engineering” constituie suma de 241511 de lei, fapt confirmat inclusiv prin actul de verificare a datoriilor din data de 01 martie 2017, semnat de părți.

Reclamantul a relatat că la 14 iulie 2017 a expediat în adresa pârâtului o cerere prealabilă cu solicitarea de a fi achitată benevol datoria restantă, însă urmare a acestei preîntâmpinări, datoria în mărime de 241511 de lei nu a fost achitată de către pârât.

Pe parcursul examinării cauzei, SRL „Sebeca Engineering”, reprezentată de avocatul Angela Dolea, a depus cerere de concretizare a pretențiilor din acțiune solicitând încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantului a datoriei în sumă de 241511 de lei, a penalității în mărime de 217359 de lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 90612,95 de lei și a cheltuielilor de judecată constituite din cheltuieli de asistență juridică în mărime de 10605,50 de lei și taxa de stat în sumă de 16484,48 de lei, iar în total suma de 27089,98 de lei. (f.d. 55-57)

În cadrul ședinței de judecată din 15 mai 2018, SRL „Vinăria DAC”, reprezentată de avocatul Olesea Chiriac, a depus cerere reconvențională împotriva SRL „Sebeca Engineering” solicitând încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantului a sumei de 11256,36 de lei cu titlu de prejudiciu cauzat ca rezultat al nerespectării condițiilor contractuale și obligarea pârâtului de a executa lucrările de montare a utilajului frigorific cu darea în exploatare a acestuia. (f.d. 65)

În susținerea cereri reconvenționale, SRL „Vinăria DAC” a menționat că temei de înaintare a acțiunii de bază s-a invocat faptul că între părți ar fi fost încheiat un contract de vânzare-cumpărare, conform căruia, vânzătorul SRL „Sebeca Engineering” a vândut către SRL „Vinăria DAC” utilaj frigorific, fapt confirmat prin facturile fiscale, pe când, în realitate conform prevederilor contractului de vânzare-cumpărare nr. SC-0214/2015, obiect al contractului este obligația vânzătorului să predea în proprietate cumpărătorului bunuri - utilaj frigorific, în cantitatea, calitatea, asortimentul și ambalajul indicat în Anexa nr. 1. Din acest punct de vedere, SRL „Sebeca Engineering” urma să efectueze lucrări de montare a bunurilor, fapt ce constituie în realitate - relații de antrepriză cu executarea lucrărilor cu utilajul și materialele vânzătorului. Astfel, în asemenea condiții, a considerat că nu poate fi vorba de o vânzare-cumpărare clasică, care prevede că bunurile vândute se transmit în proprietate odată cu achitarea acestora și nicidecum după efectuarea anumitor lucrări. Însă vânzătorul după părerea sa - antreprenorii nu și-au îndeplinit pe deplin obligațiile asumate conform contractului menționat și anume, nu au asigurat livrarea și montarea tuturor bunurilor.

SRL „Vinăria DAC” a menționat că într-adevăr au fost semnate toate facturile care confirmă livrarea materialelor bazându-se pe buna credință a SRL „Sebeca Engineering”, iar când a urmat executarea lucrărilor, utilajul nu a fost instalat în

totalitate și dat în exploatare după cum prevede contractul. Pe parcursul activității întreprinderii s-au depistat o serie de neajunsuri a accesoriilor ce fac parte a bunului-utilaj frigorific. Mai mult, la 09 august 2016, reprezentanții „Sebeca Engineering” au luat o parte de materiale necesare montării și dării în exploatare a utilajului frigorific, fără a explica motivul nefinisării lucrărilor de montare și instalare a sistemului frigorific și fără eliberarea facturii fiscale, iar din aceste motive din luna august 2016 utilajul frigorific nu funcționa conform parametrilor solicitați de SRL „Vinăria DAC”, iar din noiembrie 2016 funcționarea utilajului frigorific a fost stopat, fapt despre care a fost înștiințată SRL „Sebeca Engineering”.

În tendința soluționării pe cale amiabilă a situației, SRL „Vinăria DAC” a solicitat în repetate rânduri, în scris, respectarea termenilor de executare cantitativă și calitativă a lucrărilor, executarea prevederilor contractului de către SRL „Sebeca Engineering”, instalarea și conectarea utilajului frigorific, obligații care nu au fost onorate nici până la moment.

Totodată, SRL „Vinăria DAC” a relatat că la 20 martie 2017 și-a expus pretenția vizavi de calitatea nesatisfăcătoare a utilajului livrat și a solicitat de la SRL „Sebeca Engineering” să fie efectuat un control la fața locului pentru a stabili dacă utilajul frigorific funcționează sau nu, conform normelor tehnice, existența tuturor utilajelor și respectiv semnarea actului de primire-predare prin care să fie constatăată îndeplinirea sau neîndeplinirea obligației de montare sau punerea în funcțiune a utilajului, în caz contrar, contractul va fi reziliat și bunul restituit. În pofida acestui fapt, SRL „Sebeca Engineering” nu s-a prezentat la fața locului și nu și-a onorat obligațiile, ci a întocmit unilateral un act de primire-predare și l-a transmis spre semnare prin e-mail către SRL „Vinăria DAC”. Rezultând din motivele relatate, SRL „Vinăria DAC” a refuzat semnarea actului de primire-predare privind executarea lucrărilor în care SRL „Sebeca Engineering” indicase precum că au fost executate toate lucrările și utilajul ar funcționa conform parametrilor necesari.

Ulterior, la 22 noiembrie 2016 de către SRL „Vinăria DAC” a fost expediată o solicitare, prin care i s-a adus la cunoștința SRL „Sebeca Engineering” că este imposibilă prelucrarea strugurilor și producerea materiei prime din cauza nefuncționării corespunzătoare a utilajului frigorific. Tot prin această scrisoare s-a solicitat crearea unei comisii pentru a stabili prejudiciul. Dat fiind că toamna este cea mai importantă perioadă în producere a vinului, care în totalitate depinde de regimul de funcționare a sistemului frigorific, prin acțiunile neglijente și de reacredință a SRL „Sebeca Engineering” a fost cauzat un prejudiciu material considerabil, suma căreia urmează să fie stabilită.

La fel, din cauza funcționării necorespunzătoare a utilajului frigorific a fost imposibilă menținerea regimului de temperatură, conform normelor tehnologice, iar din această cauză vinurile anului 2016 au fost de o calitate mai joasă decât în anii precedenți, fapt ce confirmă actul de constatare din 28 noiembrie 2016.

Nefiind înlăturate obiecțiile adresate SRL „Sebeca Engineering” referitor la finisarea montării și punerii în funcțiune a utilajului, SRL „Vinăria DAC” a fost nevoită să apeleze la serviciile altor societăți pentru a finisa aceste lucrări, suportând cheltuieli în mărime de 11258,36 de lei, drept dovadă servind facturile fiscale și actul de verificare prezentat. Astfel, rezultând din obiectul contractului și obligațiilor asumate este evident că între SRL „Sebeca Engineering” și SRL „Vinăria DAC”, de fapt, sunt relații de antrepriză și urmează a fi aplicate normele codului civil ce țin de

obligățiile antreprenorului.

Prin hotărârea din 06 decembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Sebeca Engineering”; s-a încasat de la SRL „Vinăria DAC” în beneficiul SRL „Sebeca Engineering” datoria în sumă de 241511 de lei, penalitatea în mărime de 217359 de lei, dobânda de întârziere în mărime de 90612,94 de lei și cheltuielile de judecată constituite din cheltuieli de asistență juridică în mărime de 5000 de lei și taxa de stat în sumă de 19484,48 de lei, iar în total suma de 570967,43 de lei; în rest cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Sebeca Engineering” s-a respins; s-a respins ca neîntemeiată acțiunea reconvențională depusă de SRL „Vinăria DAC”.

Prin decizia din 18 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de SRL „Vinăria DAC” și a fost menținută hotărârea din 06 decembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a relatat că prima instanță corect a subliniat că din materialele cauzei, și anume, conform facturii fiscale seria FB nr. 8381192 din 18 decembrie 2015 rezultă că SRL „Sebeca Engineering” și-a executat obligațiile, deoarece a prestat servicii de montare a centralei frigorifice, stației de pompare și a traseului frigorific. Ori, beneficiarul mărfurilor procurate SRL „Vinăria DAC” era obligat să achite plata pentru bunurile achiziționate în mărimea convenită de părți. Conform actului decontărilor reciproce semnat între companii rezultă că SRL „Vinăria DAC” a achitat doar o parte din suma de bani specificată în contract, iar datoria sa la acel moment constituia suma de 678589 de lei.

Totodată, instanța de apel a subliniat că la data 26 mai 2016 părțile au încheiat contractul de cesiune a creanțelor, conform căruia, creanța în suma de 437078 de lei a fost cedată de SRL „Vinăria DAC” către SRL „Sebeca Engineering” în contul datoriilor (plăților) față de stat. Astfel, din conținutul actului de verificare din 01 martie 2017 semnat de ambele părți, rezultă că datoria SRL „Vinăria DAC” constituie suma de 241511 de lei (f.d. 24). În aceste circumstanțe, instanța de apel a reținut că rezultând din suportul normativ al actelor juridice citate, pornind de la înscrisurile atașate la materialele cauzei, prima instanță întemeiat a dispus încasarea de la SRL „Vinăria DAC” în beneficiul SRL „Sebeca Engineering” cu titlu de datorie suma de 241511 de lei.

Instanța de apel, examinând cauza a apreciat ca fiind neîntemeiate alegațiile apelantului precum că raporturile juridice între părțile aflate în litigiu sunt guvernate de contractul de antrepriză, deoarece conform art. 667 alin. (1) Cod civil părțile contractante pot încheia în mod liber, în limitele normelor imperative de drept, contracte și pot stabili conținutul lor. Iar alin. (3) al aceluiași articol prevede că părțile pot încheia contracte care nu sunt prevăzute de lege (contracte nenumite), precum și contracte care conțin elemente ale diferitelor contracte prevăzute de lege (contracte complexe). Astfel, faptul că în contractul de vânzare-cumpărare părțile au prevăzut obligația vânzătorului de a monta bunurile procurate, nu-i determină apartenența la contractele de antrepriză în același timp. În acest context, instanța de apel a considerat că prin argumentele invocate, apelantul încearcă să diminueze neîntemeiat plata bunurilor procurate, stabilite de părți prin contractul semnat.

Cu referire la clauza penală, instanța de judecată a reținut că conform prevederilor art.624 din Codul civil clauza penală este o prevedere contractuală prin care părțile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul

neexecutării obligației, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt un bun. Deci, prima instanță corect a stabilit și faptul că SRL „Vinăria DAC” având calitatea de cumpărător, nu și-a îndeplinit obligațiunile contractuale asumate și anume achitarea utilajului frigorific livrat, ceea ce atrage după sine și încasarea în beneficiul SRL „Sebeca Engineering” a clauzei penale în sumă de 217359 de lei.

De asemenea, instanța de apel a menționat că datorită neonorării obligațiilor cumpărătorului în ceea ce privește achitarea sumei datorate, prima instanță just a constatat că intimatul este justificat să solicite dobânzi pe perioada de întârziere, fapt ce a și dispus prin încasarea de la SRL „Vinăria DAC” în beneficiul SRL „Sebeca Engineering” a sumei de 90612,95 de lei.

În final, instanța de apel a concluzionat că hotărârea primei instanțe a fost adoptată în limitele competenței, cu aplicarea corectă a legii materiale care guvernează raportul juridic litigios, iar în cadrul judecării cauzei au fost create condiții obiective participanților la proces întru realizarea drepturilor sale procedurale.

La 20 iunie 2019 SRL „Vinăria DAC”, reprezentată de avocatul Dumitru Josanu, a declarat recurs împotriva deciziei din 18 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău solicitând admiterea cererii de recurs, casarea deciziei contestate cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată depusă de SRL „Sebeca Engineering”.

În motivarea cererii de recurs s-a menționat că decizia contestată este neîntemeiată și pasibilă a fi casată, deoarece instanța de apel la examinarea cauzei nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 18 aprilie 2019 și expediată în adresa participanților la proces la 18 mai 2019, conform scrisorii de însoțire (f.d.186), iar SRL „Vinăria DAC”, reprezentată de avocatul Dumitru Josanu, a declarat recurs la 20 iunie 2019.

Astfel, recursul declarat de către SRL „Vinăria DAC”, reprezentată de avocatul Dumitru Josanu la 20 iunie 2019, este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de SRL „Vinăria DAC”, reprezentată de avocatul Dumitru Josanu, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a

fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Vinăria DAC”, reprezentată de avocatul Dumitru Josanu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de SRL „Vinăria DAC”, reprezentată de avocatul Dumitru Josanu.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Vinăria DAC”, reprezentată de avocatul Dumitru Josanu, împotriva deciziei din 18 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător

Oleg Sternioală

Judecători

Galina Stratulat

Svetlana Filincova